

Страдание и съпричастие в „Зимни вечери” (ЛИС)

Публикувано от Simonsita на 18.04.2010

Страдание и съпричастие в „Зимни вечери” от Христо Смирненски (ЛИС)

Цикълът „Зимни вечери” на Христо Смирненски разкрива страданието на хората в покрайнините на големия град. В тези предградия властват отчаянието, мъката, бедността и мизерията. Изгубени са радостните емоции в живота. Страданието е всеобщо.

Още в началото на творбата Смирненски сравнява града с „черна гробница”, цялата обгърната от сива мъгла. Художественият образ „черна гробница” разкрива тъжната картина на бедността и мизерията, създава пространствена среда, изпълнена с болка. Животът не функционира в своята цялост и жизнена пълнота. Хората наподобяват сиви сенки, които изчезват в мъглата. Внушено е усещане за безпътица, символно изразено чрез образа на „сивата” „скръбна” мъгла. Тя е навсякъде. Сякаш някакво проклетие тегне над покрайнините на града. Всичко е зловещо, мрачно, тъжно. Само „младата луна” все още свети в черното небе като последен лъч надежда, но нейният път е „незнаен”. Тази надежда е съвсем малка и слаба, едва забелязваща се. Но все пак съществува!

Смирненски е описал човешкото страдание в пет картини. Те дават пълна представа за живота и човешкото страдание.

Първата картина е израз на семейна тъга и нещастие. Бащата, завърнал се отново „безхлебен” и „пиян”, търси причината за своя неуспех. Житейските обстоятелства пораждат неговата вина. В студената зимна вечер се чуват само „пияни” хрипливи слова, които грубо гърмят в тишината с болката, събрана в тях. Страданието е толкова голямо, че майката „проридава едва”. Една картина на безкрайна печал е нарисувал Смирненски пред читателя.

Сякаш в отговор на плача на майката и децата се чува звънът от работата на циганите ковачи. Това е втората поетична картина в творбата. Дори през нощта хората работят и стоманата съска в алени пламъци. Човек ги приема по-скоро като даденост. Съдбата им е неизменна и винаги ще е скръбна. Присъствието на тези „черни ковачи” в художественото пространство на зимната вечер е

конкретен повод за нова тъга. Те се опитват да оцелеят в този свят на страдание и отчаяние.

Третата картина е изпълнена със символния образ на мъглата „жълто пепелява“ и „зловеща“. Тя е обгърнала всичко, направила го е еднакво и сиво. Човешките съдби са еднотипни, а хората - обезличени. Сивото е цветът на апатията, еднообразието. Из мъглата се мяркат някакви „незайни силуети“. Страничният наблюдател не успява да различи точно определен човек. Само за един момент, в един кратък миг от общото пространство на сивота и безнадеждност се отделят слепият старец и натовареното дете, приели съдбата си, нямащи сили да ѝ се противопоставят. И те се „разтварят“ бавно сред сивите сенки на мрака и „зимната“ студена болка. Те завинаги ще останат там.

Четвъртата картина „разказва“ за изгубеното бъдеще. В бедна стая е поставен ковчег, а в него - девойка. Градът е взел още една жертва. Край ковчега стара жена оплаква не само младото момиче, тя ридае и за себе си. Защото това е нейното погубено бъдеще, нейните надежди. А сега всичко е безсмислено. Бъдеще не съществува. Надеждите са ограбени.

Последната картина на страданието рисува съдбата на две бедни деца - братчета на Гаврош. Те, спрели за миг отдых до едва мъждукащия фенер, сякаш търсят закрила и утеха от малкото светлина, която той им дава. В техните очи има само страдание. За целия си кратък живот те не са видели нищо друго, освен мъка.

Темата за човешкото съпричастие в „Зимни вечери“ на Христо Смирненски е въведена и лирически изразена чрез интимното обръщение: „Братя мои, бедни мои братя“, с което лирическият герой показва, че и той има същата „нерада“ съдба, не е само страничен наблюдател. Тези думи сякаш идват направо от сърцето му - чисти и искрени. Те са самата истина. Въпреки огромното страдание, хората не са изгубили съчувствието си един към друг. Това е лъчът надежда в техния живот. Малък, разбира се, но забележим.

Темата за страданието се слива с темата за съпричастието. Те определят тъжното настроение при очертаване картината на мизерия, глад мъка и отчаяние. Надеждата е плаха. Това прави творбата още по-тъжна. Смирненски споделя болката на човешките души. Приобщава се към своите братя по съдба: „ пленници на орис вечна, зла“. Последните четири стиха: „А бликат снежинки сребристи, / прелитат, блестят кат кристал, / проронват се бели и чисти/ и в локвите стават на кал“, символизират жертвите на големия град. Човешките мечти бавно „умират“. Мислите за бъдещето отначало са „ бели и чисти“. Хората се сблъскват със страданието и мечтите сякаш „стават на кал“. Отчаянието обхваща всички. Мъглата „жълто пепелява“ притиска душите. Хората губят бъдещето си.

Цикълът „Зимни вечери“ на Христо Смирненски лирически изповядва тъгата и съчувствието към страданието и човешката несрета на своите герои, „пленници на орис вечна, зла“.

Страдание и съпричастност

Powered by

Bukvar.bg

Image not found

© 2010-2024